Nro 42
D. 13. Lutego,
WTOREK.
ROK 1827.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.

Zgon Fran: Czackiego Strażnika Koro: 1787.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Wczoraj przy nadzwyczaj licznie zebranych słuchaczach, Sąd Najwyższej Jnstancji Król: Pols: wydał wyrok w ważnej sprawie o kilkomiljonowy spadek po *Macieiu Łyszkiewiczu*. Zatwierdzony został wyrok Trybunału Cywil: Woiew: Lubelskiego, a skasowany wyrok Sądu Appellacyjnego.

Kurs Listów Zastawnych. Za 100 zł: w Li: Zastaw: bez 1ego kuponu. Przedaiący żądaią zł: 77 gr: 15. Kupuiący ofiaruią tyleż.

Przejrzanej, pomnożonej edycji dzieło P. *Degerando* pod tytułem: »Historja porównawcza systematów filozoficznych.» *Histoire comparée des systémes de philosophie etc.*; nabyć można exemplarzy w Księgarni N. *Gliksberga*, w 5ciu tomach in 8, po cenie zł: 72.

Wczoraj do pewnego domu w naszej stolicy przyszła uboga stara niewiasta, prosząc o wsparcie: »Czemu niepracuiesz?» zawołał niegrzeczny służący w przedpokoiu. »O mnie nie idzie (odpowie staruszka) ale o matkę» alboż ieszcze masz matkę?» matka iuż umarła, lecz została iej matka, maiąca teraz lat 109, biedaczka dręczona chorobą i niedostatkiem» Lokaj skruszył się, poszedł przekonać się i istotnie znalazł *Franciszkę Modeckę* w takim stanie o iakim doniosła iej Wnuczka maiąca lat blisko 60.

W zeszłym miesiącu, we wsi *Rudzie* w okolicach *Brześcia Litew:* Włościanka w ciągu kilku godzin szczęśliwie powiła 3 żywych Synów; dotąd są zdrowi wraz z Matką.

Ojciec 5ciorga dzieci, w słabości stratą życia zagrażaiącej, przyprowadzony do zupełnego zdrowia za twoiem niezmordowanem staraniem Wżny *Wolnicki* Doktorze Medy: w mieście obwodowem *Hrubieszowie* zamieszkały; składam ci najobowiązańszę wdzięki. Nieodstępne twe trudy przy leczeniu mnie, wzorowej twej ludzkości są tym mocniejszym dowodem, iż innego zawdzięczenia w położeniu moiem niemogłeś sobie obiecywać, nad te, które ci publicznie wynurzyć winienem. *Klemens Gocowski.*

O zakończeniu nazwisk rzemieślników. — W polskim języku, troiakie mamy główniejsze zakończenia takowych nazwisk. Jedne które są wzięte z niemieckich kończących się na r. gdzie Polak do r. dodaie z. iako: Slusarz, Mularz, Farbiarz, i t. p. i tych mamy przeszło 50. Drugie kończące się na *nik*, iako: Złotnik, Rękawicznik, Kapeluśnik i t. p. których liczba dochodzi do 40, a iako dorozumiewać się można, iż niemieckie zakończenia na r. zastępuią wyraz *macher*; tak w polskim języku zakończenie *nik* pochodzi od *robotnik*. Pierwsze nazwiska są żywcem wzięte z niemieckiego, Drugie z małym wyiątkiem tych, które się nie daią zakończać na *nik*, iako: Piernikarz, Kotlarz, Tokarz i t. p. Polacy utworzyli ostatnią zgłoskę *nik* (więc robotnik kwiatów stucznie zwać się może Kwiatownik) Trzecie nakoniec nazwiska rzemieślników, iako najdawniejszych w polszce, nie ulegały żadnej for-

mie zakończenia, iako: Cieśla, Zdun, Kowal, Krawiec, Piwowar, Tkacz, Kołodziej, i t. p. — A. M.

Dziś zimna stopni 5.

Z Petersburga d. 10 Stycznia v. s. (Z K.L.) Przez Najwyższe Ukazy J. C. Mści do Rządzącego Senatu: *D.* 15 *Grud:* Rozkazano wybiiać monetę srebrną 25 kopieiek, zachowuiąc probę i wagę, zgodną z teraźniejszą monetą rozmienną, podług załączonego rysunku, na którego iednej stronie herb Państwa, u góry napis *półupołtynnik*, u spodu między dwiema gwiazdeczkami rok 1826, na stronie odwrótnej pod koroną w wieńcu laurowym napis: czystego srebra ieden zołotnik 51/4 doli S.P.B. — *D.* 30 *Grud:* Wyrażono: Przyłączywszy Sztab kolonji wojskowych do Głównego Sztabu MOJEGO Rozkazuię Rządzącemu Senatowi, w rozpatrywaniu spraw względnie wojskowych kolonji i wojskowych kantonistów, zachowuiąc dawny porządek, w tych zdarzeniach, w których potrzeba było opinji Głównego nad kolonjami wojskowemi Naczelnika, żądać opinji Głównego MOJEGO sztabu.—*D.* 10 *Styc:* Wyrażono: Na osnowie wydanego w dniu 6 Sierpnia 1816 r: rozrządzenia Kommissji, ustanowionej dla rozbioru interessów Radziwiłłowskich, Rozkazuiemy być w tej Kommissji, Prezydentem, na miejscu Rzeczywistego Radcy Stanu *Romera*, Prezydentowi Grodzieńskiego Sądu Głównego 2go Departamentu *Wereszczace*; a Członkiem, na miejscu *Wojniłłowicza*, byłemu Assesorowi Grodzieńskiego Sądu Głównego Janowi *Sylwestrowiczowi.* — *Najwyższy Reskrypt do P. Jenerała-Adjutanta Paskiewicza. Janie Fedorowiczu!* Z zadowoleniem czytałem doniesienie Wasze pod 21 Września, o zupełnem oczyszczeniu od Persów prowincji Karabachskiej i o wypędzeniu ich za *Araks.* Przyiemną MI iest oświadczyć Wam za to pożądane działanie wojsk Wam powierzonych, szczególną MOJĄ uprzejmość. Gdy tak świetnemi czynami oznaczyłeś pierwsze swe z nieprzyiacielem spotkanie, tym samym przekonany iestem, że za odnowieniem działań woiennych, wznowią się nie wątpliwe pod Waszem Naczelnictwem i powodzenia oręża Rossyjskiego.—Zostaię ku Wam zawsze życzliwym. Na autentyku własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano: MIKOŁAJ. — Dwór Najiaśniejszy, z powodu śmierci J. K. M. Xiążęcia *Jorku*, brata N. K. J. Angielskiego, przywdział żałobę dnia dzisiejszego (17 Stycznia) na dwa tygodnie, podług zwyczajnego podziału.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

W *Walez-Malaga* rozstrzelano 33 ludzi należących do bandy składaiącej się z 300 głów, która w iednej z prowincji Hiszpańskich zapowiadała konstytucją. Jeneralny Kapitan z *Grenady*, przybył niespodzianie do *Malagi*, gdzie, iak utrzymuią, uważano w 3ch pułkach piechoty buntownicze poruszenia.—Głoszą że w Francji amianowicie w Alzacji, znaczna liczba rodzin protestanckich, sprzedaią cały swój maiątek nieruchomy, maiąc zamiar udania się zagranicę. — Korpus wojska Angielskiego będący teraz w Portugalji, zaiął następuiące stanowiska: Brygada gwardji Królewskiej, iakoteż iazdy artylerji i sztab, znajduią się w *Belem*, 4ty puł piechoty i bataljon pułku 60go stanęły w *Wal de Peraria*; pułk 10ty stanął w *Kampo d'Arike*; pułk 11 i 43 zaięły stanowisko w S. *Antonio*; pułk 23 stoi w *Bon Morte*, a nakoniec pułk 63 w *Xebregas* (?) Oprócz tego osadzono Cytadelle S. *Juljusza* wojskiem morskiem Angielskiem, zostaiącem pod dowództwem Kapitana *Ommannej.* — Xiąże *Jork* zostawił po swoiej śmierci 6,000 funtów srebra, składaiącego się z najwyborniejszych naczyń, sztucców i innych ozdób stołowych,

niemniej bibljotekę złożoną z 45,000 tomów dzieł najznakomitszych, co wszystko wkrótce sprzedane będzie w *Londynie* przez publiczną licytacją. — Mówią, że P. *Robert Wilson* utworzyć ma legją *Luzytańską*, która się składać będzie z 3,000 ludzi. — W górach *Szląskich* panowały niedawno gwałtowne burze i zrządziły znaczne szkody. — W *Hawer* dano niedawno operę, której muzyka złożoną była z *Precjozy*, *Frejszyca*, *Damy białej* i z innych oper, lecz to dzieło, zgromadzoną publiczność powszechnie znudziło. — Aktor pantomiczny *Auld*, znany i niezmiernie lubiony z gry *Arlekina*, zakończył życie w *Londynie*, powód iego śmierci było spadnięcie z schodów kamiennych. — W *Blankenburg* skazano na śmierć mocą wyroku, *Krystynę Glahn*, żonę tamecznego wyrobnika, która zamordowała rozmyślnie 12stoletnią pasierbicę, zaprowadziwszy ią za pomocą innej kobiety do lasu, gdzie ią udusiła witkami wierzbowemi, a potem wtrąciła w przepaść maiącą około 200 stóp głębokości. Ta okrutna zbrodnia dopiero po upłynieniu 7 lat, przez podejrzane postępowanie zbrodniarki, odkrytą została. — Listy z *Tryestu* pod d. 10 b. m. zawieraią ważną odebraną tam z *Zante* wiadomość, iż osada Turecka w *Kanei* i *Kandji* poddała się dla braku żywności. — Słychać, iż w izbie deputowanych w *Paryżu*, podany będzie wniosek, aby żądać od Ministrów objaśnienia względem stanu politycznych stosunków z Anglją, Hiszpanją i Portugalją. — Rząd Francuzki każe i w tym roku kupować w niektórych okolicach Niemiec północnych konie potrzebne dla swego wojska. Liczba ich ma wynosić do 7,000. Licząc każdego konia po 16 frydrychsdorów, summa 500,000 talarów wejdzie do Xtwa *Męklemburgskiego*. — P. *Gimberlat* w *Genewie*, umyślił, w celu dopomożenia nieszczęśliwej *Grecji* głodem dręczonej, kazać robić buljon wyciągnięty z essencji kości. Udzielił on swego pomysłu doktorowi *Gosse*, który świeżo do *Grecji* wyiechał, i poradził mu aby na ten koniec założył instytuta w *Korfu* i *Hydrze*. Maią nadewszystko zbierać w stanowiskach zostaiących w mocy *Greków* podostatkiem kości i maią tam wysłać potrzebną ilość parnych garnków, nazywanych *Autoklawy*. P. *Gosse* przyrzekł dołożyć wszelkiego starania do tego, a P. *Ejnard* który się także tym przedmiotem zajmuie, posłał iuż do *Grecji* 3 wielkie *Autoklawy*. Maią nawet i w *Genewie* założyć podobną fabrykę buljonu na dobro *Greków*. P. *Gimberlat* spodziewa się, że wszystkie europejsko-greckie komitety będą miały w tym udział i przeszlą wymienione wielkie *autoklawy* Panu *Goss*, podług iego wyrachowania najmniej 100 sztuk ich potrzeba. — W *Liwornie* odebrano wiadomość, że nakoniec Lord *Kochran* uskuteczni swój zamiar. Mówią, że iego okręty są dostatecznie opatrzone w żywność, i ma tyle zapasu, że przez 4 miesiące opędzi wszelkie potrzeby nic niewymagaiąc od rządu Greckiego. Spodziewa się on że *Turcy* i *Egipcjanie* muszą wynagrodzić to wszystko co wyłożył na tę wyprawę.

Niedawno w *Londynie* bardzo rano, do pewnego Adwokata wszedł iakiś człowiek i natychmiast oświadczył że w iego oczach odbierze sobie życie, ieśli nie otrzyma 100 funtów szterl: Adwokat powstaie od swego stolika, niby sięga do szufladki po pieniądze, a w tejże chwili porywa owego człowieka za kark tak silnie, że ten przelękniony wyrzeka się żądanej summy, przyznaiąc się że iest filutem, i miał nadzieię iż odgróżką odebrania sobie życia, pobudzi do litości. Oddano go do policji, gdzie wyznał że tym sposobem iuż 50 razy udało się mu zniewolić litościwe serca. Podobne wypadki częste są w *Anglji*.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Kolczycki Tomasz Oby: z Płocka. — Kraiewski Fran: Oby. z Prasny; Grabowski Leon Oby: z Jaworowa. — Potje Jeneralowa z Petersburga. — Stormont Hrabia z Petersburga. — Włodkowska Reien: z Pułtuska. — Pęcherzewski Michał Oby: z Buiak. - Słupecki Cyprjan Obywatel z Płocka. — Mierzeiewski Poseł z Brzeskigo.

DONIESIENIA.

W Hotelu Drezdeńskim w stancji pod Nr 16, znajduią się Minogi Elbląskie na achtelki i beczki do sprzedania.

☞ Przy konsystuiącym w mieście Knyszynie, Obwodzie Białostokskim, Łucko-Grenadjerskim Pułku, potrzebny iest Kapelmajster. Bliższą wiadomość o warunkach powziąść można przy ulicy Leszno Nro 733 u W. Masłowa, Kapitana Gwardji Wołyńskiej.

Partja Szyszek do fabryki sukna używanych, znajduie się do sprzedania. Wiadomość w Kantorze Dykierta.

Do Szkoły początkowej w Instytucie Dobroczynności potrzebny Nauczyciel, maiący potrzebne usposobienie i doświadczenie w uczeniu, w średnim wieku bez żenny; życzący sobie tej posady, zechce się zgłosić do W. X. Prokuratora Instytutu.

W Toruniu wczasie publicznego Jarmarku d. 21 z. m. zginął Urzędnikowi Sądu tamecznego Zegarek złoty repetjer sprężyną biiący, z białym cyferblatem, od spodu degardowany, z łańcuszkiem złotym, w ogniwa wielkości grochu, z złotą obrączką, na której były. Pierścień wielki herbowy złoty z kamieniem kerniol, z herbem Janosza czyli Baranek; między armaturą z literami M. B., Pieczątka złota z kamienia iak wyżej, kluczyk złoty z agatem kolorowym, drugi z owocu tureckiego czerwonego w złoto oprawny, trzeci mniejszy, czwarty okrągły pozłacany, perspektywa z perłowej macicy z kamykami zielonemi w formie beczułki. Kto takowy Zegarek w granicach Królestwa Pols: wyśledzi, nagrody odbierze Tal: 5, za zgłoszeniem się do Wydziału Policji w Urzędzie Municypalnym M. S. Warszawy.

Lubieński Adwokat S. A. K. P., zawiadomia Osoby interessowane, że mieszkanie i Kancellarją swoią przeniosł pod Nr 70 przy ulicy Jezuickiej.

Ktoby sobie życzył Posądzki dębowej, dobrze zrobionej na kilka Pokoiów, za pomierną cenę, dowiedzieć się może u Rządcy domu w Hotelu Angielskim Nr 613 przy ulicy Wierzbowej.

Uwiadamia się niniejszem, kogo dotyczyć może, że pastwisko na placu Musztry między rogatkami Mokotowskiemi i Jerozolimskiemi M. S. Warszawy położonym, własnością Kommissji Rządowej Wojny będącym, w dzierżawę roczną od dnia 1 Stycznia r. b. zaczynaiącą a z dniem ostatnim Grudnia r. b. kończącą się, więcej daiącemu wypuszczone zostanie. Plac ten Musztry ma w ogólności około 624 Morgów z tych około Morgów 37 są wewnątrz okopów obięte, reszta za okopami miasta położona. Maiący chęć wydzierżawienia tegoż, zechcą najpóźniej do dnia 1 Marca b. r. podać do Sztabu Korpusu Artyllerji i Inżenjerów, lub do Kommissji Rządowej Wojny, w Pałacu Kommissji Rządowej Wojny, przy ulicy Senatorskiej, opieczętowane deklaracje; wiele za rzeczone pastwisko, rocznej opłaty ofiarnią; warunki dzierżawy, tamże przejrzane być mogą. Część za okopami będąca osobno, a osobno część wewnątrz okopów wydzierżawione będą. Cena szacunkowa dzierżawy rocznej za całe pastwisko, od której maiący chęć dzierżawienia podania we in plus zaczynać zechcą, iest ustanowiona na złp. 2,060 wyraźnie złp. dwatysiące sześćdziesiąt. — W Warszawie d. 3 Mca Lutego 1827 r. — Z Rozkazu JW. Jenerała Artyllerji Hauke, Szef Sztabu Korpusu Artyllerji i Inżenje: Pułkownik Meciszewski.

Na Grzybowie przy ulicy Twardej w posessji Szuberta pod Nr 1086 do naięcia iest od Wielkiej Nocy r. b. 1wsze piętro. Wiadomość powziąść można u lokatora tamże mieszkaiącego.

Pewien życzy sobie Possessji od nadchodzącego w r. b. terminie Sto Jańskiego, byłby w intencji z maiącym takową do wydzierżawienia wnijść wcześnie i stosownie do układu, summa umowiona mogła w części, lub i całkowicie natychmiast zaliczoną; nadmienia się przytem, ażeby Folwark miał przynajmniej 120 korcy oziminy wysiewu, ludność do obrobienia dostateczną, zabudowania przyzwoite i w dobrym stanie e.t.c. e.t.c. i nie w dalszej odległości jak mil 10 lub 12, od Warszawy, im bliżej tym lepiej. Maiący takowe do wydzierżawienia, raczy ostawić adres w Drukarni Kurjera.

W Possesji dawniej Bogusławskiego są do naięcia od Wielkiej Nocy r. b. 3 dogodne nowo urządzone pomieszkania, z których każde składa się z 3 pokoi, gabinetu, kuchni, piwnicy, góry, drwalni. Bliższą wiadomość powziąść można w Domu pod Nr 2449 przy ulicy Nowolipie.

Teatr. Jutro Koncert JP. *Meierowej.*